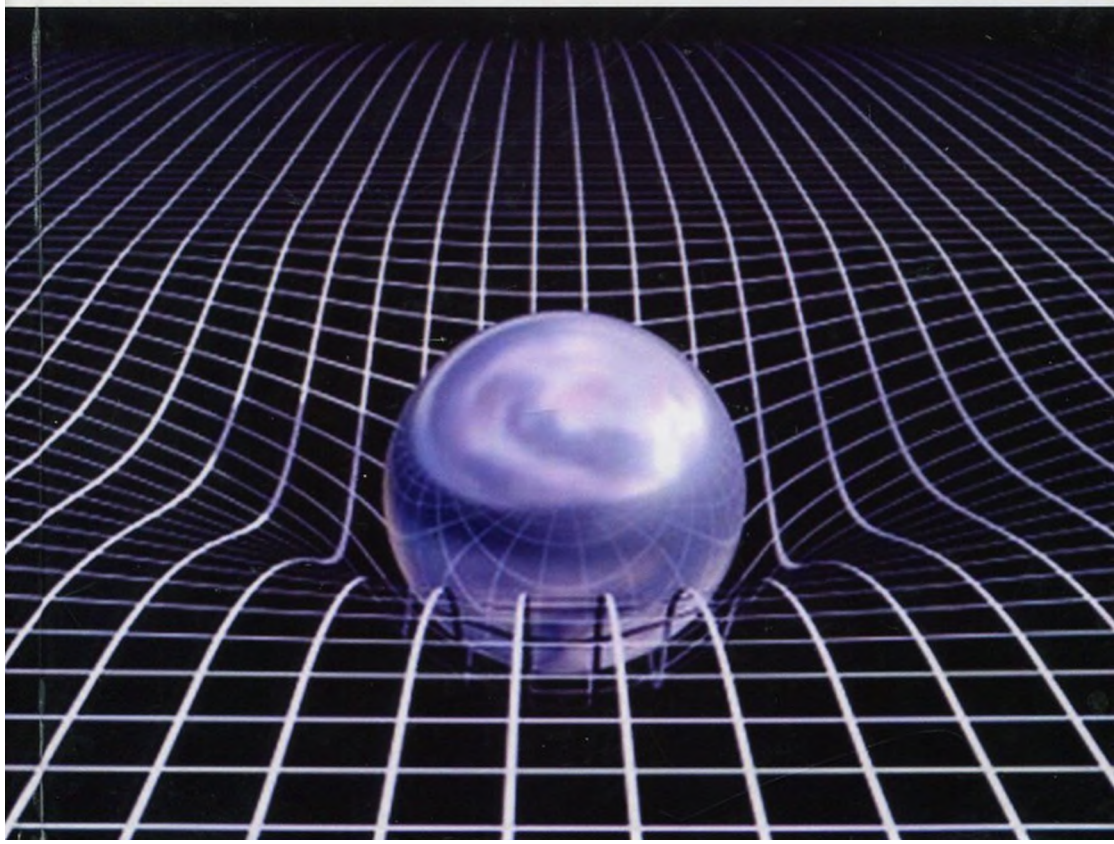

330.341.1
Е 45

О.А.ГЕЙМАН,
І.О.ГЕРАЩЕНКО,
О.С.ПАРХОМЕНКО,
О.Ю.АНТИПЦЕВА

ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ**

**О. А. ГЕЙМАН, І. О. ГЕРАЩЕНКО,
О. С. ПАРХОМЕНКО, О. Ю. АНТИПЦЕВА**

ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

**Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
для студентів вищих навчальних закладів**

**Харків
2012**

УДК 658.589 (075.8)
ББК 65.291.555я73
Е 45

Гриф надано
Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
(лист № 1/11-6535 від 22.07.11)

Рецензенти:

О. В. Ареф'єва, д. е. н., проф., декан факультету економіки і підприємництва Інституту економіки та менеджменту Національного авіаційного університету;

О. Г. Дейнека, д. е. н., проф., завідувач кафедри менеджменту на транспорті Української державної академії залізничного транспорту;

Т. І. Лепейко, д. е. н., проф., акад., завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету.

Автори: Частина I: Гейман О. А. (вступ, розділи 1,5,6, 7), Геращенко І. О. (розділи 2, 3,4, 5), Пархоменко О. С. (розділи 10,11), Антипцева О. Ю. (розділи 8, 9);

Частина II: Гейман О. А., Геращенко І. О., Пархоменко О. С., Антипцева О. Ю.

Е 45 Економіка та організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Гейман О. А., Геращенко І. О., Пархоменко О. С., Антипцева О. Ю. — 204 с.

Навчальний посібник висвітлює основні питання економіки та організації інноваційної діяльності.

У Чащині I «Теоретичні основи економіки та організації інноваційної діяльності» розглянуто теоретичні та методологічні основи побудови системи створення і освоєння інновацій, формування концептуальної моделі маркетингу інновацій, впровадження проектного підходу у процесі здійснення інноваційної діяльності, організації і планування створення і освоєння нової продукції, функціонування сучасних організаційних форм реалізації інновацій. Значна увага приділяється проблемам державного регулювання та активізації інноваційної діяльності, вивченню досвіду країн сталої ринкової економіки та України в цій сфері. Окремий розділ присвячено дослідженню сутності соціальних інновацій, їх типології, особливостей реалізації в умовах українського ринкового середовища. Проаналізовано сучасні методи оцінки ефективності інновацій.

Частина II посібника містить тестові та розрахунково-аналітичні завдання для самостійної роботи студентів.

Навчальний посібник розраховано на студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, аспірантів, викладачів, фахівців у галузі інноваційної діяльності, слухачів шкіл бізнесу.

УДК 658.589(075.8)
ББК 65.291.555я73
ISBN 978-617-578-096-1

© Гейман О. А., Геращенко І. О.,
Пархоменко О. С., Антипцева О. Ю., 2012

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
ЧАСТИНА I	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	9
РОЗДІЛ 1	
ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЙ З ПОГЛЯДУ МИНУЛОГО ТА СУЧАСНОГО ЕТАПІВ РОЗВИТКУ.....	9
1.1 Історичний аспект розвитку поняття інновацій.....	9
1.2 Інновації з точки зору сучасності.....	12
РОЗДІЛ 2	
СИСТЕМА СТВОРЕННЯ І ОСВОЄННЯ ІННОВАЦІЙ.....	17
2.1 Організація інноваційної діяльності на підприємстві.....	17
2.2 Організація технологічної підготовки виробництва.....	20
2.3 Організація дослідного виробництва.....	22
РОЗДІЛ 3	
ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАТЕГІЙ, ФОРМ І МЕТОДІВ МАРКЕТИНГУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	24
3.1 Умови та методи управління маркетингом інноваційної діяльності.....	24
3.2 Маркетингова модель управління інноваційною діяльністю.....	26
3.3 Розробка маркетингової стратегії інноваційної діяльності та її значення для використання інноваційного потенціалу підприємства.....	36
РОЗДІЛ 4	
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ.....	40
4.1 Створення та освоєння випуску нової продукції.....	40
4.2 Система планування та контролінгу інноваційних проектів	43
РОЗДІЛ 5	
ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ СТВОРЕННЯ Й ОСВОЄННЯ ВИПУСКУ НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	45
5.1 Система планування створення нової продукції на підприємстві.....	45
5.2 Сіткове моделювання.....	51

РОЗДІЛ 6	
СУЧАСНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ	
РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙ.....	55
6.1 Типологія організаційних структур інноваційної	
діяльності.....	55
6.2 Характеристика типів територіальних структур.....	60
РОЗДІЛ 7	
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ	
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	64
7.1 Необхідність державного регулювання сфери	
науково-технічної та інноваційної діяльності.....	64
7.2 Базові функції держави в інноваційній сфері.....	65
7.3 Державна інноваційна політика.....	69
РОЗДІЛ 8	
РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ВИЗНАЧЕННІ	
ВЕКТОРУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ.....	73
8.1 Державні пріоритети інноваційного розвитку країни.....	73
8.2 Методичні підходи до визначення державних	
пріоритетів науково-технічного	
та інноваційного розвитку країни.....	78
РОЗДІЛ 9	
ВПЛИВ ДЕРЖАВИ	
НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	90
9.1 Методи прямої державної підтримки	
суб'єктів інноваційної діяльності.....	90
9.2 Сутність та призначення державного	
економічного стимулювання науково-технічної	
та інноваційної діяльності.....	93
9.3 Розвиток системи принципів формування	
механізму економічного стимулювання	
науково-технічної та інноваційної діяльності.....	113
РОЗДІЛ 10	
СОЦІАЛЬНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ	
ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	120
10.1 Поняття соціальних інноваційних процесів.	
Види соціальних інновацій.....	120
10.2 Соціальні інновації на підприємстві.....	124

10.3 Корпоративна соціальна відповідальність як складова інноваційних процесів на підприємстві.....	128
РОЗДІЛ 11	
МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	136
11.1 Зміст, критерії та організація відбору інноваційних проєктів.....	136
11.2 Поняття, сутність та основні показники ефективності інноваційної діяльності.....	144
11.3 Оцінка ефективності інноваційної діяльності фірми на зовнішньому ринку.....	150
11.4 Методи зниження ризику інноваційного проєкту.....	152
ЧАСТИНА II	
ПРАКТИКУМ.....	156
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	156
РОЗРАХУНКОВО-АНАЛІТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	173
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	189
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК.....	201